

LOKALNI PROGRAM KULTURE OBČINE GORJE ZA OBDOBJE 2015 – 2018

UVOD IN OPREDELITEV CILJEV

Lokalni program kulture Občine Gorje je strateški dokument razvojnega načrtovanja kulturne politike v občini za obdobje 2015-2018, ki izhaja iz obstoječega položaja kulture v občini in s katerim se ugotovi vlogo kulture v razvoju lokalne skupnosti ter javni interes zanjo, opredeli področja kulture, kjer se zagotavljajo kulturne dobrine kot javne dobrine, načrtuje investicije v javno kulturno infrastrukturo, postavi cilje in ukrepe kulturne politike ter določi kazalce, po katerih se bo merilo njihovo doseganje.

Lokalne skupnosti uresničujejo javni interes za kulturo zlasti z zagotavljanjem kulturnih dobrin kot javnih dobrin ter z načrtovanjem, gradnjo in vzdrževanjem javne kulturne infrastrukture. V javnem interesu zagotavljajo pogoje za ustvarjanje, posredovanje in varovanje kulturnih dobrin, ki se na trgu ne zagotavljajo v zadostnem obsegu ali kakovosti, ali zaradi dostopnosti najširšemu krogu uporabnikov. Občina Gorje zagotavlja javne kulturne dobrine v obliki javne službe, ki jo izvajajo javni zavodi, in s podporo posamičnim kulturnim projektom in programom.

Pravna podlaga, ki opredeljuje lokalni program za kulturo, je Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/2002, 123/2006 - ZFO-1, 7/2007 - Odl. US, 53/2007, 65/2007 - Odl. US, 56/2008, 4/2010, 20/2011, 100/2011 – Odl. US in 111/2013), ki določa, da lokalna skupnost sprejme svoj lokalni program za kulturo za obdobje štirih let. Navedeni zakon opredeljuje, da se javni interes za kulturo uresničuje predvsem z zagotavljanjem pogojev za:

- kulturno ustvarjalnost,
- dostopnost kulturnih dobrin,
- kulturno raznolikost,
- ohranjanje in razvoj slovenskega jezika,
- slovensko kulturno identiteto,
- skupen slovenski kulturni prostor ter
- mednarodno prepoznavnost in uveljavitev slovenske kulture in umetnosti v mednarodnem prostoru.

Občina Gorje je lokalni program kulture pripravila v sodelovanju z javnimi zavodi, ki izvajajo javno službo na področju kulture oziroma jo nadgrajujejo, ter Javnim skladom RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, območna izpostava Radovljica kot nosilec in predstavnikom ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini.

Lokalni program kulture Občine Gorje sledi trem temeljnim načelom kulturne politike: dostopnosti, raznovrstnosti in vrhunskosti, kot temeljni cilj pa si postavlja večanje dostopnosti kakovostnih kulturnih vsebin. To zahteva optimalno delovanje celotnega sistema kulture: kakovostno produkcijo, dobro delujočo kulturno infrastrukturo, uspešno negovanje ciljnih občinstev, razvite projekte kulturno-umetnostne vzgoje, uspešno promocijo programov in projektov, uporabo različnih možnosti, ki jih ponuja sodobna informacijsko-komunikacijska tehnologija, ...

Razvoj kulture pomembno prispeva k višji kakovosti življenja v občini kot eni od strateških razvojnih prioritet, opredeljenih v občinskem razvojnem programu, poleg tega pa krepi osnovo za razvoj turizma. Bogata in ohranjena kulturna dediščina ter kvalitetne kulturne dejavnosti lahko močno prispevajo k zadovoljstvu prebivalcev, privlačnosti občine za bivanje in kot turističnega območja.

Cilji Lokalnega programa kulture Občine Gorje 2015-2018, ki podrobneje opredeljujejo temeljni cilj, so:

- razvijati raznolike in kakovostne produkte na različnih področjih kulture v občini,
- z raznolikimi in kvalitetnimi kulturnimi programi in projekti lokalnemu prebivalstvu omogočati kvalitetno preživljanje prostega časa,
- ozaveščati lokalno prebivalstvo o bogati kulturni dediščini in lokalni identiteti,
- spodbujati ljubiteljske kulturne dejavnosti,
- z vključevanjem kakovostnih kulturnih programov in projektov v turistično ponudbo povečati število obiskovalcev in turistov,
- uspešna in učinkovita promocija kulturnih programov in projektov, tako za lokalno prebivalstvo kot tudi v turistične namene,
- večji poudarek na predstavitvi ponudbe in kontaktu z uporabniki preko spletnih strani, aplikacij za mobilne telefone in tablične računalnike, družbenih omrežij,
- izboljšati dostopnost kulturnih vsebin (zmanjševati fizične ovire ter izkoristiti možnosti, ki jih omogočajo sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije ter razvoj digitalizacije),
- zagotavljati investicijsko vzdrževanje javne kulturne infrastrukture ter izvesti investicije, ki bodo omogočale večjo dostopnost kulturnih vsebin in nove razvojne programe,
- zagotavljati zaščito, obnovo in promocijo kulturne dediščine,
- povezovati vse izvajalce na področju kulture med seboj in tudi z drugimi dejavnostmi z namenom krepitve raznolikosti kulturnih vsebin in dodajanja nove kvalitete,
- preko krepitve kulturnega dogajanja v občini večati atraktivnost in prepoznavnost občine,
- pridobivati nove oz. dodatne vire financiranja (državni razpisi, skladi EU, lastni prihodki, ...).

Javne kulturne dobrine v občini Gorje zagotavljata predvsem javna zavoda Knjižnica A. T. Linharta in Glasbena šola Radovljica ter državni javni sklad za kulturne dejavnosti z registriranimi društvi, ki delujejo na področju kulture. V nadaljevanju lokalnega programa kulture so predstavljene dejavnosti posameznih nosilcev s področja kulture ter opredeljeni cilji, ukrepi in kazalci delovanja za naslednje štiriletno obdobje. Cilji, ukrepi in kazalci so predstavljeni s stališča javnega zavoda. Občina podpira njihove cilje in ukrepe, financira pa le v sorazmernem delu glede na soustanoviteljski delež oziroma delež udeležbe občanov občine Gorje.

JAVNI ZAVODI IN POSAMEZNA PODROČJA KULTURE

Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica, enota Gorje

Knjižnica, kakršno poznamo danes, ima svoje temelje v 60. letih 20. stoletja, ko so se združile vse knjižnice takratne Občine Radovljica (20 ljudskih knjižnic) v Občinsko knjižnico. Leta 1964 je knjižnica dobila nove naloge in novo ime: Knjižnica Antona Tomaža Linharta Radovljica.

Temeljno poslanstvo splošnih knjižnic je postati središča za neomejeno dostopnost knjižničnega gradiva in informacij ter še povečati svojo aktivno vlogo pri vseživljenjskem razvijanju bralne kulture, demokratičnega mišljenja in visokih meril sodobne informatizirane družbe. Temu se pridružuje tudi kulturna in socialna funkcija v smislu izenačevanja izobraževalnih, informacijskih, socialnih in drugih zmožnosti prebivalcev države. Nadvse pomembna je tudi skrb za ohranjanje slovenske pisne kulturne dediščine.

Pomen in osnovne naloge knjižnice so zbiranje, obdelovanje, hranjenje, predstavljanje in posredovanje knjižničnega gradiva, s čimer knjižnica omogoča dostop do informacij vsem prebivalcem na svojem območju.

Pri poslovanju knjižnice je v ospredju uporabnik in njegove potrebe, ki jih od njega zahtevajo nenehne spremembe v družbi, zato je sodobna splošna knjižnica za lokalno skupnost njena dnevna soba, prostor srečavanja, druženja, (vseživljenjskega) učenja, omogoča socialno vključenost, medgeneracijska srečanja in je varen fizični javni prostor.

Poleg fizične knjižnice je zaradi razvoja informacijske tehnologije čedalje pomembnejša virtualna knjižnica in delovanje v različnih družabnih omrežjih. Posebno mesto ima domoznanska zbirka.

Strateška usmeritev je spodbujanje branja: oblikovanje in utrjevanje bralnih navad pri otrocih od rane mladosti dalje ter vzdrževanje bralnih navad pri odraslih. Knjižnica Antona Tomaža Linharta je splošna javna knjižnica, ki zagotavlja knjižnične storitve za vse starostne in izobrazbene strukture občanov.

V knjižnici se spremlja posamezne statistične podatke: izposoja, zaloga in prirast knjižničnega gradiva, obisk v knjižnici ter število aktivnosti (prireditve in aktivnosti za spodbujanje branja) in obisk oz. sodelovanje na le-teh. Primerjava podatkov od leta 2007 do 2013 kaže konstantno in veliko rast. Kazalci kažejo velik napredek znotraj same knjižnice, v primerjavi s slovenskim povprečjem pa pri nekaj kazalcih knjižnica v Gorjah zaostaja. V obrazložitvev navajamo sledeče:

- Knjižnica Gorje je v novih prostorih šele od decembra 2012 in šele s selitvijo je dobila dovolj prostora tudi za postavitvev samih polic in s tem zaloge knjižničnega gradiva;
- zaloga knjižničnega gradiva se bo, zaradi financ, povečevala postopoma;
- del prebivalcev Občine Gorje je članov knjižnice na Bledu, kjer si tudi izposojajo gradivo, saj je Knjižnica v Gorjah odprta krajši čas, na izposojajo pa vpliva tudi večja zaloga knjižničnega gradiva v knjižnici na Bledu.

Nad slovenskim povprečjem so prirast, število prireditev in aktivnosti na prebivalca in obiskovalcev le-teh ter izposoja na člana, zelo pozitivno je tudi, da vsi kazalci vsako leto rastejo. Knjižnica Gorje bo vzdrževala dosednji program: torkove prireditve za otroke 1x mesečno, akcije spodbujanja branja, razstave, nagradna vprašanja, kvizi, bibliopedagoške ure, predavanja za starše o pomenu branja, Knjižnica – ves@lje zakladov, Z nahrbtnikom v knjižnico, Rastem s knjigo .... Še več pozornosti bo namenjene zbiranju, ohranjanju in objavljanju domoznanskega gradiva.

E-knjige so za člane knjižnice brezplačno dostopne od julija 2013 preko portala BIBLOS. Ta trenutek je delež e-knjig zanemarljiv, kajti na portal knjige uvrščajo založniki. Zaradi odločitev založb in tudi njihovega urejanja avtorskih pravic za objavo knjige v e-obliki število e-knjig le počasi narašča, zlasti malo je aktualnih naslovov. Pričakujemo naraščanje števila naslovov e-knjig, dokončno izgradnjo poslovnega modela, in ureditev oddaljenega članstva.

Nujni pogoji za izvajanje javne službe

Ustrezen obseg in izbor strokovno urejenega knjižničnega gradiva

Standardi določajo, da ima vsaka organizacijska enota knjižnice najmanj: 4 izvode knjig na prebivalca, 0,4 neknjižnega gradiva na prebivalca, 100 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska v osrednji enoti in 40 tekočih naslovov informativnega periodičnega tiska za posamezno enoto.

Ustrezen prostor

Knjižnice morajo, glede na temeljno poslanstvo, imeti tudi ustrezno velik, ustrezno opremljen in vsem prebivalcem, tudi slepim in slabovidnim, gluhim in gibalno oviranim, dostopen prostor.

Prilagoditev prostora za osebe s posebnimi potrebami:

- slepi in slabovidni – urediti ustrezne oznake poti in ovir.

Ustrezen odpiralni čas:

Knjižnica Gorje

torek in sredo od 14. do 19. ure

petek od 9. do 14. ure

Odpiralni čas v Knjižnici Gorje se ne bo podaljševal, možnost prilagoditve odpiralnega časa v obstoječem obsegu s potrebami uporabnikov.

Ustrezna računalniška in komunikacijska oprema:

Gorje: 5 računalnikov; 1 za izposoj, 3 za uporabnike in 1 (prenosni računalnik) za prireditve in en e-bralnik.

Del računalnikov uporabljajo tudi skupni zaposleni (13) oz. jih uporabljamo kot serverje (4). Delež Občine Gorje pri le teh je 8,3%.

Računalniška in komunikacijska oprema je številčno ustrezna, kupljena je bila v različnih letih (od leta 2007 – 2011) in jo je potrebno ves čas (vsako leto) posodabljati, za kar so potrebna ustrezna sredstva.

Računalniška in komunikacijska oprema za osebe s posebnimi potrebami:

- slepi in slabovidni:
prilagoditev domače strani tudi za slepe in slabovidne (domača stran je skupna)
- gluhi in naglušni:
opremiti prostor, kjer potekajo prireditve, z induktivno zanko.

Domača stran (www.rad.sik.si), ki je enotna za Knjižnico Antona Tomaža Linhartarja Radovljica, je prenovljena v letu 2014, prenova še ni zaključena.

Ustrezno število strokovno usposobljenih delavcev

- Strokovni: z univerzitetno, visoko, višjo in srednjo izobrazbo v razmerju 30 % srednja, 70 % višja, visoka in univerzitetna, ki opravljajo strokovna knjižničarska dela, imajo strokovno knjižničarsko znanje, pridobljeno s formalnim in dopolnilnim izobraževanjem ter imajo bibliotekarski izpit.
- Manipulativni, ki pomagajo pri delu v knjižnici: opremljajo novo gradivo in ga urejajo na policah, popravljajo poškodovano gradivo, opravljajo tehnična in druga dela ob prireditvah.
- Upravni delavci: direktor, poslovni sekretar, računovodska služba, računalničar, vzdrževalec.

Stanje zaposlenih:

- 0,44 delavcev, ki opravljajo skupne storitve (vseh zaposlenih 5,35 skupnih delavcev - ključ za delitev stroškov je število prebivalcev);
- 0,50 redno zaposleni, ki opravljajo delo v Knjižnici Gorje;

Cilji:

- zagotoviti aktualno knjižnično zbirko, vključno z e-gradivi,
- stalno dopolnjevati domoznansko zbirko,
- zagotavljati storitve, ki jih potrebujejo vse skupine občanov za vseživljenjsko izobraževanje, bralno in informacijsko pismenost, kulturni razvoj in osebno rast ter za kvalitetno preživljanje prostega časa,
- spodbujati branje na različne načine in za različne starostne skupine,
- delovati v različnih družbenih omrežjih,
- omogočiti občanom neomejen dostop do knjižničnega gradiva in informacij,
- dopolniti spletno ponudbo knjižnice z digitaliziranimi vsebinami predvsem domoznanskega gradiva,

Ukrepi:

- zagotoviti letni prirast novega gradiva v skladu s standardnimi priporočili,
- zagotoviti stalno dopolnjevanje domoznanske zbirke,
- zagotoviti ustrezno število strokovno usposobljenih delavcev,
- zagotoviti tehnično in vsebinsko podporo za dostop do knjižničnih storitev na daljavo (izposoja elektronskih knjig, dostop do domačih in tujih baz podatkov, podaljševanje in rezervacija gradiva ...),
- posodabljanje računalniške in komunikacijske opreme,
- delovati na izbranih družbenih omrežjih,
- ohranitev prireditev in aktivnosti v smislu spodbujanja branja in spodbujanja aktivnega članstva,
- ohranjanje in krepitev sodelovanja z vsemi javnimi zavodi in drugimi inštitucijami v občini in širše
- novi projekti.

Kazalci:

- Število izposojenih enot gradiva v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- Obrat izposoje temeljne zbirke glede na slovensko povprečje,
- Prirast knjižničnega gradiva v skladu s standardnimi priporočili – število prirasta na leto,
- Število obiskovalcev v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- Število obiskovalcev na 1000 prebivalcev,
- Število prireditev in aktivnosti,
- Število prireditev in aktivnosti na 1000 prebivalcev,
- Število obiskovalcev prireditev in aktivnosti,
- Število obiskovalcev prireditev in aktivnosti na 1000 prebivalcev,
- Število članov v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- Število članov na 1000 prebivalcev,
- Uporaba knjižnice na daljavo v primerjavi s slovenskim povprečjem,
- Število prirasta v domoznanski zbirki,
- Število domoznanskega gradiva, člankov in prispevkov dostopnih na daljavo (domača stran in drugi portali npr. KAMRA, dLIB ...),
- Število sledilcev na izbranih družbenih omrežjih,
- Število novih računalnikov,
- Število novih zaposlitev.

Javni sklad RS za kulturne dejavnosti - Območna izpostava Radovljica

Državni sklad JSKD RS je bil ustanovljen z zakonom leta 1996 kot Sklad RS za ljubiteljske kulturne dejavnosti, od leta 2000 pa se imenuje Javni sklad RS za kulturne dejavnosti (JSKD). Leta 2010 je bil sprejet nov Zakon o Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti (Uradni list RS, ŠT. 29/10). Načelu zakona o Javnem skladu RS za kulturne dejavnosti (ZJSKD) sledi Akt o ustanovitvi javnega sklada Republike Slovenije za kulturne dejavnosti (Uradni list RS, št. 72/10), ki ga je Vlada Republike Slovenije sprejela septembra 2010. S skladom je bila postavljena pomembna kulturna mreža, ki pokriva celotno ozemlje Slovenije, sega pa tudi v zamejstvo in mednarodni prostor. Sklad je član regionalne kulturne povezave dežel srednje in jugovzhodne Evrope ECuCo in evropske mreže prostočasnih kulturnih organizacij ENVAA.

Temeljni program JSKD je že v osnovni strukturi (piramidna shema, mrežna povezanost območnih izpostav) zastavljen s težnjo po čim bolj učinkovitem doseganju cilja: s strokovno, organizacijsko in finančno pomočjo nuditi kulturnim društvom kvaliteten okvir za njihovo

delovanje ter skrbeti za njihov uravnotežen razvoj. Bistveni komponenti temeljnega programa sta skrb za kulturna društva (njihov nastanek, delovanje in razvoj) in piramidna organiziranost programa. Zasnova in organizacija prireditev in izobraževanj na treh nivojih s preglednimi srečanji in selekcijami omogoča društvom predstavitev delovanja (območna raven) ter primerjanje z drugimi društvi (medobmočna in državna raven).

Program, ki ga izvaja strokovna služba JSKD po vsej Sloveniji, je zasnovan na treh medsebojno povezanih ravneh, ki se nadgrajujejo in dopolnjujejo: območni, medobmočni in državni. Vsaka raven pa je sestavljena iz dveh osnovnih komponent: prireditev in izobraževanje. Prireditve so namenjene predstavitvi, primerjavi in vrednotenju dosežkov ljubiteljskih kulturnih društev in skupin. Nastope spremljajo strokovnjaki za ustrezna področja, ki analizirajo predstavljeno delo in svetujejo metode dela. Hkrati izbirajo kvalitetne kandidate za udeležbo na medobmočne oz. državne ravni.

Javni sklad Republike Slovenije za kulturne dejavnosti, Območna izpostava Radovljica, je ena od 59 izpostav v Sloveniji. Pokriva kulturno ustvarjanje v štirih občinah: Radovljica, Bled, Bohinj in Gorje. Z izpostavami Jesenice, Tržič, Kranj, Škofja Loka, Domžale in Kamnik se združuje v eno od desetih medobmočij, in sicer v koordinacijo Gorenjska. JSKD OI Radovljica ima sedež v Graščini na Linhartovem trgu 1 v Radovljici, na izpostavi je zaposlena ena oseba.

Na območju občine Gorje sta trenutno registrirana dva društva, ki delujeta na področju kulture, Kulturno društvo Gorje in Združenje godbenikov Gorje. V program JSKD se poleg društev vključujeta še Osnovna šola Gorje in Vrtec Gorje ter sekcije znotraj društva.

Dejavnosti društev so sofinancirane tudi iz Javnega razpisa za sofinanciranje dejavnosti in opreme ljubiteljske kulturne dejavnosti v občini Gorje, ki ga občina vsako leto objavi na začetku leta.

Kulturno društvo Gorje

KD Gorje deluje na več področjih: glasbena dejavnost (vokalna, instrumentalna), gledališka, folklorna, likovna in fotografska ter recitacijska dejavnost.

Sekcije Kulturnega društva:

- Vokalno-instrumentalna (Cirila in Marija),
- Narodne noše,
- Fotosekcija,
- Dramska sekcija,
- Ročna dela.

Kulturno društvo redno sodeluje ali samostojno organizira proslave in slovesnosti za različne priložnosti z glasbenimi, gledališkimi in recitatorskimi prispevki. Člani in članice sekcije narodnih noš sodelujejo na mnogih dogodkih in prireditvah v tradicionalnih gorenjskih narodnih nošah. Fotosekcija in sekcija ročnih del pripravljata samostojne razstave ali razstave v sklopu drugih prireditev.

Godba Gorje

Godba Gorje je nosilec instrumentalne dejavnosti v občini. Društvo izvaja vsakoletne koncerte na Jurjevem sejmu, ob prazniku dela (budnica), ob dnevu mrtvih in novoletne koncerte. Sodeluje na lokalnih prireditvah in proslavah.

Cilji:

- ohranjanje in razvoj ljubiteljske kulturne dejavnosti - ohraniti obseg, ob tem pa dvigniti kakovost in prepoznavnost produkcije na področju ljubiteljske kulture,
- uveljaviti nacionalne strokovne standarde v ljubiteljski kulturi,
- s številnimi prireditvami prispevati k pestrosti kulturnega življenja v občini,
- povečati število projektov, ki povezujejo različne programske dejavnosti,
- povečati vključenost mladih na področju ljubiteljske kulture,
- zagotavljati strokovno in organizacijsko podporo kulturnim društvom,
- zagotavljati redno izobraževanje mentorjev in članov skupin,
- spodbuditi skupine, da vsaj enkrat letno pripravijo samostojni dogodek o svoji dejavnosti,
- krepiti sodelovanje skupin na lokalnih prireditvah in proslavah,
- napredovanje skupin preko območnega na regijski nivo in državni nivo,
- ohranjati lokalno dediščino in ljudsko izročilo,
- ohranjati prost vstop na prireditve v organizaciji JSKD,
- zagotavljanje prostorskih, kadrovskih in finančnih pogojev za delovanje ljubiteljske kulture,
- sodelovanje z drugimi ustanovami in zavodi v občini.

Ukrepi:

- organizacija in strokovna pomoč pri organizaciji samostojnih projektov in projektov sodelovanja lokalnih kulturnih društev,
- organizacija in strokovna pomoč pri organizaciji prireditev na območni, medobmočni in državni ravni,
- skupinam nuditi strokovno ocenjevanje njihovega dela s strani strokovnega spremljevalca na posameznem področju,
- sofinanciranje projektov in programov ljubiteljskih kulturnih društev,
- organizacija izobraževanj za mentorje in člane skupin,
- sodelovanje z drugimi nosilci kulturne dejavnosti, izobraževanja in turizma v občini.

Kazalci:

- število registriranih ljubiteljskih kulturnih društev v občini,
- število ljubiteljskih kulturnih društev v občini, ki sodelujejo v programih JSKD,
- število mladih članov v kulturnih društvih in skupinah,
- števila projektov ljubiteljskih kulturnih društev,
- število projektov v organizaciji ali soorganizaciji JSKD,
- število obiskovalcev na prireditvah, ki jih organizira JSKD,
- število ljubiteljskih kulturnih društev, ki napredujejo na regijski in državni nivo,
- število izvedenih izobraževanj,
- število udeležencev izobraževanj.

Glasbena šola Radovljica

Glasbena šola je pomembna vzgojno-izobraževalna institucija, ki z izvajanjem vizije, poslanstva, nalog in ciljev prispeva pomemben delež k oblikovanju pozitivnih vrednot, samopodobe in zavesti tako posameznika kot skupnosti. Ustanoviteljica Glasbene šole Radovljica je Občina Radovljica. Občina Gorje pri financiranju šole krije delež stroškov prevoza in prehrane za učitelje v deležu vpisanih otrok iz občine Gorje.

Glasbena šola Radovljica je kot javni zavod vključena v vzgojno-izobraževalni sistem. Izpolnjuje splošne vzgojno-izobraževalne smotre, še zlasti pa:

- odkrivanje in razvijanje glasbene nadarjenosti,
- sooblikovanje osebnosti in načrtno izboljševanje glasbene izobraženosti prebivalstva,

- doseganje ustreznega znanja in pridobivanje izkušenj za začetek delovanja v ljubiteljskih instrumentalnih ansamblih, orkestrih in pevskih zborih,
- pridobivanje znanja za nadaljnje glasbeno izobraževanje,
- omogočanje umetniškega doživljanja in izražanja,
- omogočanje osebnostnega razvoja učencev v skladu z njihovimi sposobnostmi in zakonitostmi razvoja,
- seznanjanje učencev z dosežki na področju glasbene kulture in navajanje k estetskemu doživljanju glasbene umetnosti,
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije,
- vzgajanje za medsebojno strpnost, spoštovanje drugačnosti in sodelovanje z drugimi,
- ob vaji inštrumenta si učenec razvija vztrajnost, samonadzor, odgovornost in delovne navade,
- skrb za prenos nacionalne in občečloveške dediščine in razvijanje nacionalne zavesti,
- vzgajanje za multikulturno družbo, hkrati pa razvijanje in ohranjanje lastne kulturne in naravne dediščine,
- prirejanje internih in javnih nastopov, glasbenih večerov, akademij, proslav, sodelovanje na raznih izvenšolskih kulturnih dogodkih.

Glasbena šola Radovljica deluje na območju štirih občin: Radovljica, Bled, Gorje in Bohinj. Vanjo se vpisujejo otroci od 5. leta starosti dalje. Vsako leto se vpiše od 60 do 70 novih učencev. Najmlajši se lahko vključijo v skupinski pouk in sicer predšolsko glasbeno vzgojo in glasbeno pripravnico. Kasneje izberejo enega od 17-ih različnih inštrumentov, ki jih poučujejo na glasbeni šoli. Šolanje zaključijo pri različnih starostih, kar je odvisno od inštrumenta, ki ga učenec igra. V Glasbeno šolo Radovljica je povprečen delež vpisanih otrok iz Občine Gorje 7% in v tem deležu Občina pokriva dejanske stroške prevoza in prehrane za učitelje.

V Radovljici se izvaja pouk violine, viole, violončela, klavirja, orgel, harmonike, oboe, kljunaste flavte, klarineta, saksofona, prečne flavte, fagota, citer, kitare, trobente, tolkal, petja, nauka o glasbi in solfeggia, predšolske glasbene vzgoje in glasbene pripravnice. Poleg individualnega in skupinskega pouka izvajajo še komorno in orkestrsko igro. Na šoli deluje pet orkestrrov: pihalni, godalni, dva harmonikarska in kitarski ansambel, pa tudi pevski zbor.

Prostorski pogoji so se v zadnjih letih močno izboljšali (pridobitev novih prostorov v 2. nadstropju, zvočna izolacija učilnic ter opremljanje le-teh z računalniki, možnost uporabe Baročne dvorane za večje nastope), toda prostorska stiska še vedno ostaja. Pouk tolkal poteka v prostorih godbe Lesce, kljunaste flavte v pisarni JSKD – Območna izpostava Radovljica, del pouka petja v Ljubljani, v sili pa se uporabljajo tudi prostori kot so knjižnica, pisarni ravnatelja in pomočnice ravnatelja ter dvorana. Poučevanje poteka tudi na Bledu in v kolikor je potreba, je ena od lokacij poučevanja tudi v občini Gorje, in sicer v zgornjih prostorih gasilnega doma v Zgornjih Gorjah. Zaradi omejitev s strani Ministrstva, ki ne dovoli povečanja števila oddelkov, ni možno vedno vpisati vse zainteresirane učence.

Glasbena šola Radovljica je močno vpeta v kulturno dogajanje na območju vseh štirih občin. Vsako leto je organiziranih okrog 120 nastopov učencev, od tega je približno 70 javnih in to večina v sodelovanju z drugimi ustanovami in društvi (osnovne šole, vrtci, JSKD, Knjižnica A. T. Linhart, kulturna društva...). Veliko je sodelovanja z drugimi glasbenimi šolami doma in v tujini.

Cilji:

- v najkrajšem možnem času pridobiti 5 dodatnih učilnic, primernih za pouk inštrumentov in petja,
- opremiti Plesno dvorano v Radovljiški graščini za potrebe pouka baleta, urediti garderobo in

umivalnico,

- ohranjati oz. povečati zanimanje novih učencev za vpis, zlasti pri deficitarnih instrumentih,
- dvigniti kvaliteto učnega procesa,
- ohranjati pomembno vlogo GŠ Radovljica v kulturnem dogajanju občine.

Ukrepi:

- intenzivno reševanje prostorske problematike,
- promocija šole v vrtcih in nižjih razredih osnovnih šol ter na dnevu odprtih vrat,
- organizacija internih izobraževanj,
- organizacija internih, javnih, razrednih in tematskih nastopov,
- aktivno vključevanje v družabno in kulturno življenje okolja,
- aktivno prizadevanje za pridobivanje novih sredstev,
- samoevalvacija.

Kazalci:

- število učencev v glasbeni šoli,
- število koncertov, nastopov, prireditev,
- število sodelujočih na državnih in mednarodnih tekmovanjih,
- dosežki na regionalni in nacionalni ravni,
- število nastopov učencev na zunanjih prireditvah,
- število internih izobraževanj,
- število udeležencev izobraževanj,
- število obiskovalcev prireditev,
- višina sredstev, namenjenih glasbeni dejavnosti.

Drugi projekti in prireditve

Občina Gorje sofinancira projekte na področju kulturne dejavnosti z namenom zagotoviti kakovostno in raznoliko kulturno ponudbo svojim občanom in drugim obiskovalcem. Prireditve so pomemben element kulturne in turistične ponudbe, saj nudijo možnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa lokalnemu prebivalstvu in turistom. Nekatere prireditve so z dolgoletnim izvajanjem postale tradicionalne, dosegle pa so tudi visoko kakovostno raven. Občina bo še naprej podpirala tradicionalne prireditve, spodbujala pa bo tudi nove kulturne projekte in s svojo organizacijo oziroma v soorganizaciji z društvi, zavodi in posamezniki vzdrževala trenuten kulturni nivo v občini.

Področja kulturnih dejavnosti občine

Tematske poti

Občina Gorje bo nadaljevala z vzpostavljanjem tematskih poti, ki povezujejo kulturne in naravne znamenitosti v občini. V celoti ali delno bo financirala predstavitvene letake tematskih poti, namenjene občanom, šolski mladini in obiskovalcem.

Obujanje starih ljudskih običajev (kopa, ploh)

Občina Gorje bo tudi v prihodnje podpirala in spodbujala prireditve obujanja starih ljudskih običajev (vleka ploha, kuhanje oglja – kôpa,...).

Spomeniki, obeležja, kapelice, vaška korita

Občina Gorje bo v sodelovanju z društvi, vaškimi odbori in posamezniki še naprej skrbela za vzdrževanje spomenikov, obeležij, kapelic, vaških korit in drugih kulturnih znamenj in nepremičnin na področju občine.

Partnerstvo v Regionalni destinacijski organizaciji Gorenjske

Občina Gorje je vključena v RDO Gorenjske, ki za gorenjske občine pripravlja, izvaja in promovira turistične produkte, povezane tudi s kulturo. RDO vsako leto izda koledar prireditev na Gorenjskem, objavlja na spletni strani www.slovenian-alps.com, na mednarodnih turističnih sejnih sodeluje in predstavlja Gorenjsko....

Koordinacija in soorganizacija vsakoletnih prireditev

Občina Gorje spodbuja in podpira organizacijo tradicionalnih prireditev, skrbi za objavo mesečnega koledarja prireditev v občinskih novicah in na Radiu Triglav. Reportaže iz dogodkov in prireditev v besedi in sliki objavi v občinskih novicah in skrbi za njihov arhiv. Za informiranje javnosti uporablja tudi spletno stran in uradni Facebook profil občine Gorje.

Najpomembnejše vsakoletne tradicionalne prireditve v občini Gorje:

Dobrodelni koncert »ZVEZDE NA SNEGU«

Počastitev kulturnega praznika

Obujanje starega običaja »VLEKA PLOHA«

Počastitev dneva žena

Počastitev materinskega dneva

JURJEV SEMENJ in razstava ročnih del

Prvomajska budnica z Godbo Gorje

Počastitev državnega in občinskega praznika

Podelitev občinskih priznanj

Organizirani pohodi po tematskih poteh s strokovnimi razlagami

Obujanje starega običaja »KUHANJE OGLJA«

Spominski dan pod Revovco

Spominska slovesnost pri spomeniku »ROKA« v Radovni (na vsakih pet let)

Gobarska razstava

Počastitev dneva mrtvih

Novoletni koncert Godbe Gorje

Poleg naštetih tradicionalnih prireditev so vsako še različna potopisna predavanja s projekcijo slik, priložnostne in tematske prireditve, odprtja zaključenih investicij, obletnice rojstev/smrti/delovanja pomembnih občanov in občank....

Občina vsako leto koordinira pripravo občinske proslave s podelitvijo občinskih priznanj, ki je na predvečer državnega in občinskega praznika. Pri proslavi sodelujejo domači kulturni ustvarjalci, predvsem Osnovna šola Gorje. Preko teh praznovanj in občinskih priznanj se želi občina primerno zahvaliti občanom, ki so dali ali dajejo lokalnemu in širšemu okolju poseben pečat.

IZVAJANJE IN FINANCIRANJE KULTURNIH DEJAVNOSTI

Občina Gorje sredstva za kulturne in druge prireditve vsako leto namenja tudi preko posebnega javnega razpisa. Na ta način sofinancira organizacijo javnih prireditev in dogodkov neprofitnega značaja, ki jih organizirajo društva ali posamezniki in ne ustrezajo razpisnim merilom in pogojem drugih usmerjenih javnih razpisov občine.

Cilj občine je zagotoviti kontinuiteto tradicionalnih prireditev, ohraniti njihovo kvaliteto, obenem pa jih nadgraditi z dodatnimi vsebinami in jih v čim večji meri vključiti v kulturno in turistično ponudbo občine. Za doseganje teh ciljev bo občina še naprej nudila podporo visoko kvalitetnim prireditvam in v proračunu zagotavljala sredstva za njihovo sofinanciranje, treba pa je tudi krepiti povezovanje organizatorjev prireditev z ostalimi nosilci razvoja kulture in turizma v občini v smislu nadgradnje prireditev in njihove čim boljše promocije. Doseganje ciljev bo merjeno s številom obiskovalcev prireditev in številom različnih izvajalcev, vključenih pri posameznem projektu.

JAVNA INFRASTRUKTURA IN INVESTICIJE NA PODROČJU KULTURE

Javni infrastrukturi na področju kulture ustrezata dve nepremičnini na območju občine Gorje in sta namenjeni pretežno opravljanju kulturne dejavnosti:

1. Gorjanski dom,
2. Knjižnica A. T. Linhartaradovljica, enota Gorje.

Lastništvo Gorjanskega doma je formalno še deljeno med Občino Gorje in Športnim društvom Gorje. Športno društvo je občini svoj delež odstopilo in za 100 % lastništvo Občine Gorje je formalna ureditev v fazi zemljiško knjižnega vpisa. Z Gorjanskim domom upravlja Občina Gorje. Knjižnica Gorje je v upravljanju javnega zavoda Knjižnica Antona Tomaža Linhartaradovljica.

Javni interes na področju investicij v kulturne spomenike in v javno kulturno infrastrukturo vključuje zagotavljanje prostorskih pogojev za izvajanje kulturnih dejavnosti in izboljšanje dostopnosti do kulture. Poleg tega vključuje celostno ohranjanje kulturnih spomenikov (prenova, upravljanje in oživljanje). Javni interes občine se uresničuje z investicijami v kulturne spomenike in javno kulturno infrastrukturo v občinski lasti. Cilj je redno vzdrževanje navedenih objektov in investicijsko vzdrževanje glede na proračunske zmožnosti. Konkretna vlaganja v nepremičnine in opremo bodo opredeljena v predlogih proračuna za posamezno proračunsko leto.

ZAKLJUČEK

Lokalni program kulture Občine Gorje 2015-2018 izhaja iz obstoječega stanja kulture v občini. Na osnovi zaznanih potreb in želenega razvoja opredeljuje cilje po posameznih področjih kulturne dejavnosti, ukrepe za doseganje zastavljenih ciljev in kazalce za merjenje njihovega uresničevanja in uspešnosti. Uresničevanje zastavljenih ciljev v lokalnem programu kulture bo spremljala občinska strokovna služba v sodelovanju z institucionalnimi nosilci izvajanja kulturne dejavnosti v občini. Na vseh področjih kulturne dejavnosti so možnosti in priložnosti za nadaljnji razvoj. S kvalitetnim delom, inovativnostjo, povezovanjem nosilcev razvoja.

Številka: 9000-2/2015-12

Datum: 25.3.2015

 Peter Torkar
Župan Občine Gorje
